

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

REDACTIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
per, Heinrich Schalek, A. Op-
peli Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifa
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

Nr. 129.

Brașov, Vineri 13 (26) Iunie.

1903.

O concurență curiosă.

Un spectacol foarte curios ne ofere emulațiunea dintre foile române dela Sibiu și Arad în a aproba și a lăuda „epocalul“ eveniment al alegerii dela Dobra și a face pe cetitorii lor să credă, că de aci încolo sora va răsări pentru națiunea română din acea parte a locului, unde cu atâta nesocotită s'a călcat principiul solidarității și s'a săvârșit o rușinosă desertare de la stégul partidului național român.

In zadar amicii și propovăduitorii acestei desbinări își dau atâta silință de a acoperi destrăbălarea lor prin elogiurile, ce le fac majorității alegătorilor dela Dobra pentru învingerea raportată în favorul candidatului român. Acesta nu va amăgi pe nimeni, care vede și judecă lucrurile cum sunt în realitate, nu după reclamul interesat al unora și al altora.

Când cetesc prin amintitele foi frasele sfărăitoare despre alegerea dela Dobra, și s'ar păre, că acesta este primul cas în istoria noastră, că alegătorii români au reușit a alege deputat pe un candidat al lor.

Cine dintre cei ce-și inchipuesc a pute cucerii într'un singur avânt, ceea ce n'au putut cucerii înaintea lor generațiunii întregi, mai ține aji sémă de mersul luptelor noastre naționale din trecut? Cine dintre ei mai vrea să scie, că nu ne despart tocmai prea mulți ani de acel perior, când Românii au săvârșit alegeri de deputați mult mai remarcabile decât alegerea dela Dobra?

Dér nu de aceste voim să vorbim acum, ci de emulațiunea despre care am făcut amintire mai sus.

Am pute dice, că e mai mult decât o simplă emulațiune, este un fel de luptă de concurență pentru paternitatea așa dișei acțiunii dela

Dobra, ce se manifestă în colónele „Telegrafului Român“ și a fôiei dela Arad.

E caracteristic a vedé cum „Tribuna“ dela Arad reproduce fără de nici o observare opiniunile unor foi unguresci de aici și a unor diare de dincolo, în cari se spune, că ceea ce s'a făcut la Dobra este opera „Mangriștilor“ grupați în jurul acelei foi.

Și pôte fi ceva mai mișcător decât declarările „Tel. Rom.“ din Sibiu, ce sunt deja cunoscute cetitorilor noștri, precum: „...ne-am dat din capul locului consentimentul pentru a se face aceea ce s'a făcut (!?) ...Inceputul dela Dobra e o învingere a ideii de noi propagată“... Și ideia de a curăți programul nostru de balast (!!!) a venit éráși dela noi“... „Suntem satisfăcuți decii, vedénd, că séménța de noi sémănată începe să aducă fructe bune(?)“

Cât de grabnici sunt confrății de la diarul sibiiian în a constata „fructele bune“, când încă pomii nici n'au înflorit!

Am crede că aceia, cari se țin capabili a pregăti și a duce la sférșit asemenea acțiuni „mari“ și „cutrietrătore“, ar trebui să aibă ceva mai mult cumpêt și să nu degenereze înainte de vreme la rolul unor reclamagii fără de nici un fond serios.

Astădi cu proceduri învechite deochiate de „acțiuni“ particulare și locale, degagiate de ori-ce considerațiuni față cu totalitatea și cu principiul de unitate în luptă, ca cel de la Dobra, nu se mai pôte produce nici un efect. Poporul nostru e prea pățit și prea mult îi arde sufletul să vadă odată pe cei ce chemați sunt a-i premerge cu exemplul lucrând în strinsă înțelegere și serios. De reclame și rachete órbe ca cele din timpul „acțiunei“ așa dișe memorandiste, e sătul.

Și fiind-că e vorba de „acțiune“ din vremile Memorandului, mai ținem a nota, că acum vine și „ghinerarul“ de atunci, ilustrul vechil deia moșia actualului ministru-presedinte român, să facă prognosticul alegerii dela Dobra în colónele fôiei din Arad. Și densus pretinde că și-a dat dinainte consentimentul pentru a se face ceea ce s'a făcut.

Cei mai păgubiți rămân în mijlocul acestei concurențe tinerii dela „Libertatea“, cari de sigur sunt de convingerea, că totul a fost pus la cale numai de ei.

Khuen-Hedervary la Kossuth.

(Crisa ministerială).

Bărbații de încredere ai partidului kossuthist au strigat un veto la propozițiunile Banului Khuen-Hedervary.

O conferență a avut Banul alaltăeri înainte de amiazi cu „tigrii“ din opoziția kossuthistă: Barabas Bela, Thaly Kalman, Justh Gy., Toth I., Komjathy Bela și Barta Ödön. Firesce, că în fruntea lor se afla stăpânul casei Francisc Kossuth, la locuința căruia s'a ținut conferența.

Francisc Kossuth a rugat mai întâiu pe Banul, să comunice scopul acestei conferențe, și să facă cunoscute punctele ce le-a comunicat în diua precedentă lui și lui Justh, ca condițiuni de împăciuire.

Khuen-Hedervary a spus, că a venit la Budapesta, ca să vestescă pacea și, în interesul acestei păci, face următoarele propozițiuni:

1) Guvernul, care va veni, nu va face să se desbată proiectele militare combătute de opoziție, dér nici nu le va retrage. 2) Cere votarea indemnității, și apoi, să urmeze îndată recrutările, cari sunt absolut necesare. 3) Opoziția să nu împiedece primirea contingentului de recruți, în proporția numerică din anul precedent. 4) La contingentul acesta s'ar mai adauge în plus 5900 recruți pentru bateriile de

obusiere. 5) In proiectul pentru recruți să se introducă un paragraf, care ar admite, ca și până atunci când dieta va vota sporirea contingentului de pace, numărul suficient să fie acoperit din cadrele rezervei de întregire. Cu alte cuvinte, în loc de sporirea contingentului de pace cu 20,500 prevăduț în proiectul militar, Banul cere 5900 soldați pentru bateriile de obusiere și 14,600 din rezerva de întregire, cari ar fi chemați în serviciul activ.

Răspunsul kossuthistilor la propozițiunile acestea a fost: imposibil.

La urmă Khuen-Hedervary a declarat, că la nici un cas nu pôte să renunțe la propozițiunile despre chemarea în activitate a rezerviștilor de întregire, fiind-că ministerul de război ține necondiționat la ea.

Au vorbit apoi rând pe rând reprezentanții partidului independist. Justh, Thaly, Komjathy și Polonyi au declarat, că pe basa acesta un compromis este imposibil. Bela Barabas a diș, că ei pretind necondiționat limba de comandă maghiară în regimentele din Ungaria și că în interesul acestei pretensiuni vor desfășura lupta cea mai energetică și implacabilă. Fără concesiuni naționale nu vor vota nici contingentul de recruți regular.

In fine s'au învoit, ca Banului să i-se dea timp de cugetare.

Eri, Miercuri, Khuen-Hedervary a avut o nouă întâlnire, la locuința lui Francisc Kossuth, cu amintiții bărbați de încredere ai partidului independist.

Banul a declarat, că renunță la pretensiunea de a-se spori contingentul de recruți cu 16,000 din rezerva de întregire și cu 5900 pentru bateriile de obusiere, și se mărginesce la contingentul de recruți regular.

Declarația Banului a fost luată spre sciință cu observarea, că partidul consideră concesiunile naționale, ca o condiție inevitabilă pentru o pacnică înțelegere. Banul a diș, că va încerca să mijlocască concesiuni.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Instrucțiunea jurnalistului.

De Fr. Streissler.

Intr'un alt articol*) am zugrăvit în liniamente generale, ce se cere de la un jurnalist. De acolo putea să facă ori-cine singur concluziunea, că absolvarea unei școli secundare și îndreptățirea de a face serviciul militar de un an este minimul ce se cere de la un tiner, care are gând să se facă jurnalist. Pe lângă acesta se mai cere talent și dragoste pentru carieră. La posturile de frunte ale jurnalelor mai mari se cere în timpul din urmă, ca jurnaliștii să aibă cultură academică, ori cel puțin cei cu cultură academică sunt preferați.

Trebuie să accentuăm, că acest minim de instrucțiune, de care am amintit, se cere numai la jurnalele cele mari. Există însă numeroase jurnale mai mici în Germania, cari sunt redigiate cu fôrfecile de câte un culegător tipograf. Există și tipografi-prorietari de aceia, cari sunt în

același timp: redactori, culegători, achizitori de inserate și expeditori. Asemenea jurnale însă nu vin în considerațiune când e vorba de persoane, cari vréu să-și alegă jurnalismul ca carieră.

Trebuie să vorbim cu recunoscință și de autodidacții în jurnalistică, cari cu o sîrguință onorabilă au sciut să astupe lacunele, ce le lăsase o instrucțiune școlară defectuoasă. Există și jurnaliști de aceia, cari afară de școla primară n'au făcut altă școlă. Acestea însă fiind esceptii, nu pot servi ca regulă.

Spre a deveni jurnalist, se ofer diferite căi. Cine va trimite d. e. unei foi cu deosebite ocațiuni articole, dări de sémă ș. a. asupra unor evenimente actuale etc. Dăcă aceste lucrări se remarcă prin desăvârșire stilistică, zugrăvire bună, etc., dăcă trimițătorul scie să scôta în relief momentele mai interesante, așa că lucrările lui să se distingă din mormanul de esceptii de stil, ce sosesc la redacție, atunci se va nasce de la sine un fel de legătură între el și redacție, care mai curénd séu mai târziu devine un raport permanent, solid. Ajuns odată aci, jurnalistul își croiesce singur drumul ér restul depinde de la facultățile lui

și de la noroc. Trebuie să scie însă a se prezenta cu cererea la timp potrivit, când este tocmai vr'o vacanță.

In unele redacții se primesc voluntari, cari dăcă se arată destoinici, în curénd avanséză redactori. Ca voluntari se primesc firesce. numai persoane, cari au instrucțiunea necesară, despre care am vorbit la început.

In timpul cel mainou însă s'au creat instituțiuni, cari ofer posibilitatea, de a ne dobândi sciința specială necesară pentru jurnalism, așa că aji au mai are cine-va nevoie să-și însușescă tehnica redacțională în vr'o redacție.

Universitatea Ruperto-Carola din Heidelberg este unica universitate germană, unde jurnalistului i-se dă ocaziune a se prepara, încă ca student, pentru viitorea sa carieră. Profesorul estra-ordinar Dr. Adolf Koch, de profesiune istoric, însă care a fost mai mult timp jurnalist în Paris, apoi redactor-șef la „Heidelberger Tageblatt“ este primul profesor universitar, care prelege la universitate despre „Istoria pressei și a jurnalismului în Germania“. Pe lângă acesta profesorul Dr. Koch mai ține și „Eserciii practice pentru introdu-

cere în jurnalistică“. Prelegerea este publică și gratuită, esceptiile sunt privatisime, dér tot gratuite. Améndoué sunt frecventate fôrte mult de cătră studenți-meia din Heidelberg.

In Berlin Nr. 24 Elsasser-Strasse 9. se mai află o „Școlă superioară jurnalistică“ înființată în érna anului 1899, de Dr. jur. Richard Wrede.

In lupta din viața publică, jurnaliștii sunt chemați a cerceta și judeca diferitele idei și curente ale timpurilor. Plângerile asupra culturai generale și speciale insuficiente a acestor ucenici liberi ai unei carieri libere sunt vechi ér plângerile redactorilor și editorilor sunt juste. Scopul școlii superioare jurnalistică (Journalisten-Hochschule) din Berlin este de a oferii instrucțiunea necesară pentru cariera jurnalistică.

Cu tôte că această școlă nu este înființată de mult, totuși și-a dovedit cu prisos dreptul de existență, atrăgându-și numeroase scrisori de recunoscință din partea cercurilor de specialitate și se speréză că si în viitor va continua a comunica cunoscințele trebuincioase, pentru-ca cine-va să devină un distins jurnalist și să ajungă la poziții respectate pe acésta carieră.

*) A se vedé Nr.-ul 124

Khuen-Hedervary a plecat aseră la Viena, pentru-ca în decursul zilei de ați să raporteze Coronei asupra rezultatului misiunii, ce i-s'a dat.

*

Despre visita ce a făcut-o contele *Khuen-Hedervary* lui *Kossuth* și despre negocierile sale cu corifeii clubului independist „N. fr. Presse” de Miercuri serie între altele:

„Contele *Khuen* a petrecut ați în salonul deputatului *Francisc Kossuth*. Bărbatul de încredere politic al împăratului, a fost oșpele fiului lui *Ludovic Kossuth* și a negociat cu comitetul partidului independist, cu *Kossuth*, *Barabas*, *Toth* și alți conducători ai acelei opozițiuni, care voiesce să separeze Ungaria de Austria. Cel-ce poate să judece ast-fel de evenimente cu ochiul istoricului, va simți, că scena, cum contele *Khuen* a voit să stabilească condițiunile de pace în locuința deputatului *Kossuth* cu învingătorii obstrucțiunii, nu e decât începutul unei dezvoltări cu totul nouă a monarhiei, și că această conferință taie toate podurile, pe care s'ar pute face reintorcere la trecut.

Nu e vorba de-o opozițiune de toate zilele, ci de un partid, care nisesce a face mari schimbări în monarhie, separarea în două a armatei și a teritoriului vama. Intre ambele state se existe numai comuniunea Domnitorului și se înceteze ori-ce altă legătură între ele. Reprezentanții acestui partid, ori de câte-ori membrii parlamentului s'au prezentat în palatul de la Buda ca s'audă discursul tronului, au absentat cu intențiune. Ei au încunjurat ori-ce legătură și atingere personală ca curtea și cu atât mai mare e acum impresiunea ce-o face scirea, că un împuneric al împăratului negociază cu *Francisc Kossuth* și cu amicii săi asupra programului său politic, a condițiunilor armistițiului și asupra curmării luptei..

„Politica ungară séménă acuma unui car, ale căruia opritoare s'au rupt și pe care o întâmplare îl poate aduce la o iuțelă vertiginosă. Nu ne indoim de loc, că se va forma un ore-care ministeriu și că în cele din urmă se va sêvêrși schimbarea ministeriului. Dêr acumulara de mari greșeli, începând de la demisiunea intempestivă a lui *Szell* până la negocierile de ați ale contelui *Khuen*, poate fi întregei monarhiei spre nenorocire”.

Gravitatea situațiunii.

„*Budapesti Hirlep*”, vorbind în numărul său de la 24 Iunie despre pretenșiunile *kossuthiștilor*, face următoarele aprecieri interesante asupra situațiunii:

La școlă superioară jurnalistică se pot înscrie a) Abiturienții școlilor secundare, b) Jurnalistiți practici cu certificat de un an. c) Dame cu cultură suficientă. Asupra excepțiilor decide conducătorul școlii în înțelegere cu docenții. Este în interesul studenților să aibă o instrucție anterioară cât mai vastă, înse lipsindu-i acesta, prin faptul că se anunță și vré să se înscrie dovedesce, că simte chemare. Se înțelege că în asemenea casuri lacunele trebuie suplinite prin talent și sîrguință.

Durata studiului este de 2 ani, împărțit în patru semestre. Prelegerile și exercițiile practice, cari se țin sunt următoarele. *Prelegeri*: 1) Istoria și tehnica presei 1 oră pe săptămână, 2) Dreptul editurii și a presei 1 oră. *Exerciții*: 3) Jurnalistica practică (redigarea, polemică, cetirea ziarelor) 6 ore, 4) Exerciții din dreptul public și politică 2 ore, 5) Exerciții estetice 4 ore, 6) Recenziunea de reprezentațiuni dramatice și romane 2 ore. 7) Recenziunea de opere, concerte etc. 2 ore. 8) Recenziunea de opere de artă plastică 2 ore. 9) Exerciții de corespondent 2 ore, 10) Reportaj 2 ore, 11) Inserate 2 ore.

Honorarul pentru prelegerea Nr. 1

...„Stânga extremă crede sosit timpul și pretinde ceea-ce tuturor ne stă la inimă... După părerea majorității însă, *poma nu este cōptă încă*. Eță ce face *pericolosă*, pôte chiar *fatală* lupta acesta, oăci până ați *nu esistă nici partid, nici națiune, care se pōtă valida ori ce, în contra voinței capului încoronat*. Din contra, n'avem încă dreptul a presupune — căoicini o dovadă n'avem pentru acesta — că ore înțeles'a regele, că stă față 'n față cu o pretenșiune unitară a națiunii?”

„Vorbim franc, fiind-că situația e înăsprită. În partidul independist s'au făcut declarațiuni, că fără concesiuni naționale n'are să lase să se voteze nici contingentul de recruți regular. Dêcã părerea acesta ajunge să fie covârșitoare în partid, ea însemnă *frângerea pâinei* și e numai cestiune de câte-va cêsuri, ca să se vadă, că concepția, care crede, ca *n'a sosit încă timpul*, ce motive va scote la ivelă.

„Am auzit marele cuvânt, ce l'au exprimat unii independiști, că mai bucuros se vor sfășia, decât să cedeze. Dêr oricine o scie, că aici nu este vorba de sfășierea deputaților, ci e vorba de *sôrlea țerii*. Dêcã va veni rëndul la sfășiare, nu *omenii* vor fi sfășiați. Situațiunea e considerată de toate partidele ca fiind gravă, ba chiar *posomorită*. Bărbații serioși și calmi o consideră ca *forte întunecată*. O gravă răspundere își asumază aceia, cari fie în direcție pozitivă, fie negativă, nu împiedecă prin amestec său rezervă, cu forța ori prin slăbiciune o dezvoltare a lucrurilor, care e *păgubitore pentru țera și națiune*. Dêcã cei din centru obosesc, vine rëndul la ciocnirea extremelor. Acestă ciocnire pôte să fie nenorocită, dêcã fie că fructul, pentru care scuturăm pomul, nu e copt încă, fie că forțele nôstre se vor dovedi insuficiente pentru ceea-ce întreprindem. Nici-odată nu s'a putut invoca mai nimerit țicerea latină: *Videant consules!*”

Am citat rëndurile acestea, fiind-că ele se publică într'un organ *opponyist*, care e în măsură a cunôsce părerile ce domnesc ați tocmai în tabăra acelora, cari au eșit la ivelă cu faimosul memorandum privitor la concesiunile naționale maghiare în armată.

Regele Petru în Belgrad.

Eri a sosit în Belgrad noul rege al Serbiei *Petru I*. Insoțit de casa sa militară și de deputațiunile skupștinei și municipalității, a intrat cu un tren special în gara Belgradului, în mijlocul aclamațiunilor poporului. Urale sgomotoșe și entusiaste rêsunară de pe peron și ecoul strigătelor de „*Jivio Petar!*” ajunse până la gară de pe strada principală și stradele laterale.

este 10 Mărci, Nr. 2, 4, 6—11 câte 15 M., Nr. 3, 50 Mărci, Nr. 5, 30 Mărci pe semestru. Afară de acestea o taxă de imatriculație 15 Mărci.

Anunțările se fac la 16 April și la 16 Octomvrie.

Până în semestrul de vară 1902, școlă acesta superioară jurnalistică a fost frecventată de 54 auditori (7 dame). Se recomandă cu deosebire cunôsccrea stenografiei și a limbilor moderne, pentru a pute frecuenta cu succes aceste cursuri.

În primăvară anului 1902 au început a se ocupa și în Elveția cu gândul de a înființa o școlă jurnalistică. Societatea de presă elvețiană a adresat o petiție facultății de filosofie din Berna cerând înființarea unui seminar jurnalistic. Facultatea a primit cu bunăvoință petiția, a răspuns însă, că și facultatea de drept este interesată în chestiune.

În stêrșit mai amintim, că la universitatea catolică din Lille (Franța) esistă de mai mulți ani un seminar pentru instrucția jurnaliștilor.

— st. —

La scoborirea din vagon, Regele *Petru* era foarte emoționat. Instinctiv își îndreptă privirea spre locul rezervat corpului diplomatic. O impresie durerôsă se citește în ochi-i desilusionați. *Lipsesc aproape cu desêvîrșire reprezentanții statelor strêine*.

În frunte stă guvernul provisoriu, în cap cu *Avacumovicî*, și birourile skupștinei și senatului. Alătura e Metropolitul și episcopii. Vine apoi municipalitatea, corpul ofițeresc și înalții demnitari ai statului.

La urarea de bună venire, Regele răspunde, că e recunoscător poporului sêrb, pentru-că prin glasul unanim al adunării naționale i-a încredințat misiunea de a face fericit acest popor. Își va consacra toate puterile binelui public și înălțarei națiunii. „*Trăescă libertate!*” „*Trăescă Serbia!*”, strigă regele sfîrșind.

De la gară, cortegiul în mijlocul strigătelor de *Jivio Petar!* ale populațiunii îngrămădite pe strade, se îndreptă spre catedrală. Aci mitropolitul *Inocențiu*, asistat de episcopi și de cler, oficia un *Te-Deum*, invocând binecuvântarea cerescă pentru regimul, care începe.

O telegramă din Belgrad anunță, că la sosirea regelui *Petru*, ministrul plenipotențiar al României d-l *Mavrocordat*, nu a luat parte la recepțiunea ce i-s'a făcut.

Dintre cele-lalte state, *Anglia* n'a participat la recepțiune, fiind-că ministrul ei plecase în ajun din Belgrad. Tot așa *Olanda* și *Turcia*. Cu toate considerațiunile de interes, *Germania* și *Italia* încă n'au fost reprezentate prin miniștri lor din Belgrad la recepțiune. Pôte prin urmare să-și închipeze ori-cine, ce impresie penibilă a făcut această absență asupra regelui *Petru*.

A făcut de asemenea o impresie cât se pôte de durerôsă în Serbia faptul următor, ce s'a întâmplat în Petersburg. Mai mulți ofițeri sêrbi asistau Duminecă la reprezentația, care se dădea la teatrul de varietăți „*Aquarium*”. Publicul a început să strige: „*Afară ucigașii!*” și a început să-i bombardeze pe ofițerii sêrbi cu ouș clocite, cu cartofi, cu ôse, până-ce ofițerii au eșit. Țiarele rusesci publică articole violente nu numai contra guvernului sêrbesc, ci și contra mitropolitului sêrb *Inocențiu*.

SCIRILE DILEI.

— 12 Iunie v.

Aniversarea învingerei de la Custoza. Eri garnisóna din orașul nostru a sêrbătorit aniversarea bătăliei de la *Custoza*. Des de dimineță muzica militară a regimentului de infanterie Nr. 50 a traversat stradele, cântând marșuri vesele și a inaugurat astfel serbarea. Aceași aniversare s'a serbat și de către reg. 29 și bat. 3 al reg. 39 din *Timișóra*.

Desmîntire. Biroul telegrafic ungar desminte scirea publicată de unele țiare maghiare privitor la pretinsa declarație, ce ar fi făcut-o deunăți arhiducele moștenitor *Francisc Ferdinand* țicend, că a sosit momentul, ca „*Austria* să reocupe Ungaria”. Scirea este o minciună rêtăciôsă, debitată la adresa arhiducelui.

Inaugurarea bustului Heliade Rădulescu. După cum am anunțat, Duminecă s'a făcut la *Têrgoviște*, cu o deosebită solemnitate, inaugurarea bustului lui *I. Heliade Rădulescu*, — ridicat prin subscripție publică pe bulevard. Serbarea a început la ôrele 11 dim., prin'un serviciu religios, oficiat de *P. Cucernicul* Protoereu al județului, *Grigore Petrescu*, încunjurat de clerul din *Têrgoviște*, în asistența autorităților locale, a deputaților și senatorilor județului, a d-lui *C. Nicolescu*, secretar general de la interne; a d-lui *Adamescu*, secretar general de la culte; a d-lui *Băicoianu*, secretar general de la domeni; a d-lui *Heliade Rădulescu*, fiul lui *Ion Heliade Rădulescu*; a rudelor lui *I. Heliade Rădulescu* și a unui public foarte

numeros. După sêvêrșirea serviciului religios, o pânză ce încunjura bustul se desface, apărând înaintea ochilor figura măreță a lui *Heliade*. Corul învțătorilor din județ intonéză „*Cântarea dimineții*”. Au rostit discursuri d-nii: *C. D. Dimitriu*, deputat, în numele comitetului de inițiativă; *Adamescu*, secretar general la instrucție; *Ghișescu*, învțător din com. *Potlogi*, în numele învțătorilor din județul *Dimbovița*; *C. Georgescu*, directorul gimnasiului; și *Athanasiu*, primarul orașului. *D. Polichroniade* dă citire unei poesii ocazionale, care a fost viu aplandată. După terminarea cuvântărilor, corul gimnasiului a intonat mai multe bucați, sub conducerea d-lui profesor *Ghimpețeanu*. În urmă a avut loc defilarea elevilor școlilor primare din oraș, ai școlii de meserii de la *Nucet*, a elevilor gimnasiului, a societății meseriașilor „*Unirea*” și societ. *Filantropia* pe dinaintea monumentului, având în frunte muzica militară. La ôrele 12 și jum. serbarea s'a terminat. La ôrele 2 și jum. în amfi-teatrul gimnasiului, d-l *Păsculescu*, profesor, și-a dezvoltat conferința sa, trătând despre viața și operele lui *Heliade Rădulescu*. A asistat un public numeros.

Potop. Ne bucurasem mai deunăți, că după un interval de vr'o șese săptămâni, în care n'a trecut și se nu plouă, în sfêrșit n'a fost dat să avem o și întrégă senină. Bucuria n'a fost însă de scurtă durată, căci a doua și ploia și-a reluat vechil său program în ediție augmentată. În zilele din urmă ploia era foarte intensivă, ér eri între ôrele 4—5 p. m. s'a descărcat asupra *Brașovului* și comitatului un adevărat potop. S'au cauzat multe stricăciuni, pe străđi apa curgea pèru, la câmp grânele au fost culcate la pamânt.

Regele Carol a invitat, prin'to scrisore foarte măgulitoare, pe Principele *Ferdinand* al *Bulgariei* de a onora cu prezența sa marile manevre regale române ale corpului I și II, ce se vor face în toamna acesta. Principele *Ferdinand* s'a grăbit să răspundă *M. S. Regelui Carol* prin'to afectuosă scrisore, acceptând invitațiunea ce-i s'a făcut, cu o rezervă numai: dêcã evenimentele din Balcani nu vor reclama prezența *A. S. Regale* pentru apărarea patriei sale. În afară de manevrele regale ale corpului I și II, corpurile III și IV vor face timp de 25 de zile manevre parțiale de corp.

Nouă cancelarie de avocat. D-l *Dr. Valer Moldovanu* și-a deschis cancelarie de avocat în *Turda* (casele proprii str. *Egyházfalva* Nr. 7.)

Sarafoff otrăvit. Se scie, că *Turcia* a pus un premiu asupra capului lui *Boriș Sarafoff*. „*Cronica*” din *București* află acum, că *Sarafoff* n'a avut norocul să móră în luptă ca un erou, ci otrăvit de un popă la *Florina*, în vilaetul *Monastir*.

Injunghiat. Elevul *Lupsan* din clasa III a școlii comerciale române gr. or. din localitate, a fost injunghiat Marți sêra, când eșia de-acasă, de către nisce necunoscuți. Starea lui e gravă.

Regele Italiei în Paris. Din Paris se anunță, că s'a stabilit definitiv programul despre visita regelui *Victor Emanuel* în Paris. Regele va sosi la 16 Iulie în capitala Franței.

Prințul Ghica a depus Duminecă o frumôsă corónă pe mormântul defunctului rege *Alexandru*, în capela Sf. *Marcu*, din *Belgrad*. Pentru acesta a trebuit să cêră autorizația ministerului de interne, care i-a acordat-o. Sunt singurele flori, cari s'au depus pe acest mormânt, săpat în cavoul acelei reci și gôle capele. Coróna prințului *Ghica*, împreună cu crucea de metal rețimată de mormântul prințesei *Anna*, la căpătâiul mormântului, indică locul unde zac rêmășițele regelui *Alexandru*.

Ofițerii italieni și asasinatul din Belgrad. Țiarul „*Sera*” din *Milan* scrie: „Se anunță, că toți ofițerii din armata italiană, în unire cu acei ai celorlalte puteri, cari au decorațiuni sêrbesci, le vor

trimită înapoi noului guvern. Deciziunea este primită în mod foarte favorabil în cercurile militare."

Când era făcut planul omorîrii regelui Alexandru. Ziarul „*Fremdenblatt*“ află următoarele din Belgrad: Ideia de a se ucide regele și regina a fost formulată în vara trecută de avocatul Aza Novacovici. S'au ținut atunci mai multe întruniri secrete și colonelul Misioci a fost însărcinat cu executarea crimei. Misioci calculând posibilitatea neisbândeii, a procurat ofițerilor dinamită, pentru-ca în cas de nesucces a erupțiunii, dînsul să arunce conacul în aer. În noaptea tragică, trebuiau să se asazineze 50 de persoane, însă Zivkovic (actualul ministru) a făcut să înceteze omorurile.

Primirea regelui Serbiei în Viena. Regele Petru al Serbiei a sosit Marți, sîra la 10 ore, la gara căii ferate de vest. Pe peronul gării erau vr'o 300 de studenți sîrbi și Croați și 120 de sîrbi, cari compun deputațiunile sosite de la Belgrad și conduse de primarul Starinkovici. Regele Petru a fost primit cu mari ovatiuni și cu strigăte de viază! (să trăiască.) Regele, emoționat a mulțumit. S'a coborît din vagon, a cerut să i-se prezente deputațiunile și apoi a ținut un scurt discurs. Oprirea trenului sîu în gară a durat 30 de minute. Regele era îmbrăcat cu haine negre. O copilă i-a prezentat un buchet de flori; dînsul a sărutat-o. Studenții sîrbi au intonat imnuri. Trenul a plecat în mijlocul unui mare entuziasm al Sîrbilor. După deuce minute, au plecat și toate deputațiunile, cu un alt tren special.

Atentat contra țarului. În ziarul „*Morning Leader*“, din Londra, găsim următoarele detalii asupra unui atentat contra țarului. „Correspondentul nostru din Moscova ne scrie cu data de 17 Iunie (4 Iunie st. v.): Cîră s'au descoperit un complot contra țarului, acum câteva zile la țarskoje Selo, în ajunul plecării curții la Peterhof. Un individ, care căuta, se dice, să asazineze pe împăratul, a încercat să se apropie de el, deghizat în ofițer superior de gendarmerie. Aface-rea e învîluită într'un adînc mister, er de trei zile garda palatului a fost dublată“.

Fuga din temniță a unui vestit revoluționar rus. Vestitul revoluționar Pavel Polimanoff, fost condamnat la mîrte și căruia, în urma grației țarului, i-se comutase pedepsa cu mîrte în închisore pe totă viața, a isbutit în mod miraculos să fugă din fortăreța Petre și Pavel de aici, și să trecă în Germania. Crima lui Polimanoff era, că acum mai mulți ani, pentru a scăpa pe tovarășii sîi de la temniță, a ucis un gardian.

Comunitățile bisericesci slovace.*)

(Urmare. 4.)

Acum să trecem la biserica evanghelică (luterană).

Biserica acêsta are dreptul garantat în lege, de a întemeia parohii, a înființa școli primare, secundare și superioare (acestea din urmă cu aprobarea regelui), mai departe dreptul de a-și numi profesorii, directorii și inspectorii, a stabili limba instrucțiunii și sistemul pedagogic și de a înființa reuniuni religioase. Etă pe scurt conținutul autonomiei lor bisericesci. Dér biserica s'a pus cu tôte drepturile sale în serviciul maghiarisării.

Ungaria se împarte în 4 districte (episcopii). Districtul de dincóce de Dunăre numără după statistica oficială 85% Slovaci, 15% Germani și Maghiari. Slovaciai aveau asa-dér cu tôte apucăturile maghiarisării și cu tótă pasivitatea slavă majoritatea absolută la adunările districționale. Acest district slovac posedă prin autonomia sa atăta putere, încât el singur ar fi putut asigura viitorul națiunii pentru timpuri îndelungate.

*) A se vedé nr. 115.

Invetătorii și preoții aveau în conventul districtual și în comitetul acelaia un sprijin. Din cauza naționalității sale nimeni nu putea fi persecutat de cătră biserică, școlile confesionale se puteau bucura de libertate națională și întreg poporul afla în aceste adunări o încurajare nu numai religioasă, ci și națională. Chiar și la *conventul general* (adunarea protestanților din tótă țera) reprezentanții districtului slovac își aveau importanța lor. Cu un cuvînt: Slovaciai singur prin acest district erau reprezentați în țera întregă — ca națiune.

Acêsta nu puteau s'o tolereze Maghiarii și de aceea au conceput planul, de a grupa districtele altminteri. La 10 Octombrie 1894 regele sancționează în Gödöllő o lege, conform căreia senioratele slovace Liptau și Arva se despart de districtul de dincóce de Dunăre și se încorporează districtului Tisei. Senioratul de Turoț fu încorporat la senioratul din Neusohl. În locul acestor seniorate s'au dat pe lîngă restul de trei seniorate slovace alte trei seniorate maghiarisate, așa că astăzi Slovaciai n'au nici într'un district majoritate.**)

Înainte de asta cu câți-va ani în Ungaria erau 970.000 evanghelicilor de confesiunea augsburgică (afară de Sașii din Transilvania). Din aceștia 650.000 sunt Slovaci, 200.000 Nemți și cam 100.000, va să dice 1/9 parte Maghiari. Și minoritatea acêsta decide în conventul general. Cum se pôte una ca asta? Nemții votază cu Maghiarii și mulți din delegații comunităților slovace sunt maghiarisati.

După cele de mai sus, își pôte închipui ori cine activitatea institutelor teologice evanghelice. În slovacime sunt două de acestea, unul în Eperies și celalalt în Pojun. Parochul slovac evanghelic Ianoska a declarat în conventul general ținut în 1897 în Budapesta, că e o rușine și o batjocură ce fel de preoți tineri ies din aceste institute pentru comunitățile slovace. Din amvon vorbește într'o limbă — dice Ianoska — care servește spre scandalizarea credincioșilor. Deși în ambele institute — în contrast cu cele catolice, în cari nu se aude un cuvînt slovac — se predă limba slovacă, acêsta se face însă numai *pro forma* și cei ce o predau o uresc mai mult decăt o cunosc.

(Va urma.)

Din tinerețele lui Petru Karagheorghevic.

Dr. Wilhelm Gubler (†), care de la 1852 până la 1859 fusese profesorul noului rege al Serbiei, a publicat la 1892 nisce amintiri în ziarul „*Osveta*“ diu cari reproducem și noi câte ceva:

Principele Alexandru Karagheorghevic, tatăl lui Petru, la 1852 era în al 10-lea an al domniei. În tinerețele sale a trăit în România. Sciea ceti și scie. Altă cultură deosebită nu prea avea. În cabinetul sîu de lucru erau, ce e drept, două dulapuri cu cărți, mi-se pare însă că n'a cetit nici una din ele. Ca prinț se purta destul de cuviincios, față cu servitorii însă era prea brutal. Vorbă binișor nemțesce, românesce și puțin ruscesce.

Soția sa, Persida, era fiica senatorului Nenadovici. Avea cinci copii, trei fete, dintre cari cea mai mare Polyxena, era măritată cu Nikolaevici, pe atunci ministrul Serbiei la Constantinopol, și doi fii: Petru și Andrei. Petru era de 8, Andrei de 4 ani.

Pe mine m'a prezentat generalul Zach și principele și principesa m'au primit foarte bine în salon. Petru era în odaia laterală. Il chemară în lăuntru. Se uită la mine și trebuie că i-am făcut o bună impresie, deoarece nu fugi, după cum se vede că se așteptau părinții, ci spre mirarea lor îmi răspundea la diferite întrebări, ba îmi aduse chiar o carte, din care spunea, că a învățat ceva.

**) Din aceste considerațiuni s'ar puté trage conclusioni instructive, cari s'ar puté aplica și la autonomia bisericeii unite, pentru cazul cîud s'ar contopi cu cea latină. — Tr.

La început i-am arătat diferite obiecte, pe cari le adusesem din Viena și Praga: tablouri, pe cari le tăiam și éráși le aședam la olaltă etc. Băiatul mă urmăria cu atențiune. La plecare i-am spus, să vină a doua zi îndată după dejun. Casa unde ședeam eu și dedeam lecții lui Petru, era la distanță de vr'o 200 pași de conac.

A doua zi Petru veni la orele 8 și a stat tótă înainte de amiaza. Am tăiat érá tablouri și când l'am dus la prînd acasă, toți s'au mirat, cum de l'am putut ține atăta timp la mine, deoarece băiatul era foarte neastîmpărat. În sfîrșit ajunsesem așa departe, încât Petru nici la prînd și nici sîra nu mergea acasă. El durmia cu mine. După șese luni mă onoră Garașanin cu visita sa și îmi mulțumi în numele națiunii sîrbesci pentru rezultatul obținut până atunci. „Nimeni nu pricepe, cum ați putut ajunge acest rezultat. Băiatul ăsta era din cale afară destrăbălat. Când mergeam la conac, scotea limba cătră mine, apoi fugea. Acuma stă de vorbă cu mine, îmi dă mîna și se pörtă ca un băiat cu minte.“

Odată l'am pus la colț ca pedepsă. După-ce a plîns în deajuns, mi-se adresază cu cuvintele: „*Gospodine!* Nu-i așa, că despre asta n'aveți să spuneți nimica în conac?“ După ce i-am promis, că nu voi spune nimica, i-am câștigat și mai mult încrederea.

Petru se ruga în fie-care zi în genunchi lui Dumnezeu. Muntenegrenii erau atunci în război cu Turcii. Într'o zi mă întrebă: „Scii pentru-ce m'am rugat eu acuma?“ — „Nu.“ — „M'am rugat, ca Dumnezeu să ajute fraților Muntenegreni, ca fie-care să pótă tăia capul la câte deuce Turci.“

Spiritul național era dezvoltat la dînsul din frageda copilărie și obișnuia des a dice cu mîndrie: „*Ja sam Sbrin*“. (Eu sunt Sîrb.)

Ofițeri și soldați.

Sub titlul acesta publică d-l Eugène Lautier trimisul special la Belgrad al ziarului „*Le Temps*“ nisce aprecieri interesante asupra ofițerilor și soldaților sîrbi, cari au luat parte la evenimentele din noaptea de 10 spre 11 Iunie la conacul din Belgrad. Estragem din articolul sîu următoarele:

Acî (la Belgrad) se pot culege observațiuni și date de o sinceritate absolută. Evenimentele s'au petrecut în mijlocul indiferenței generale. Nici o îngrozire n'a provocat uciderea. Nici un entuziasm noua dinastie. Tótă lumea a găsit, că mijlocele alese pentru rezolvarea unei probleme politice în adevăr greu de deslețat, au fost foarte simple. De aceea nimeni nu se ascunde, nimeni nu simte nevoia nici de a se desvinovăți, nici de a exagera partea pe care a luat-o la complot.

Printre autorii cei mai responsabili ai complotului sunt locot. colonelul Misioci și maiorul Luca Lazarevici. Cred, că acțiunea ofițerilor, cari au năvălit asupra conacului, nu este comparabilă cu rolul ofițerilor, cari au fost însărcinați cu paza persoanei regelui.

Ce să spunem de cei doi adjutanți? Ajunge să le numim funcțiunea: adjutant! Acêsta funcțiune presupune și cere devotament, veghere și credință cătră *persoana* suveranului. Erau doi ofițeri superiori în palatul regal în noaptea de 10 spre 11 Iunie, cari erau „adjutanți ai regelui“: Petrovici și Naumovici. Amîndoi sunt morți. Petrovici n'a fost la început cel puțin complicele conjurațiilor. A încercat să câștige timp rătăcind pe ofițerii cari îi cereau să-i conducă la camera regelui. Va fi slăbit la urma urmelor, în fața amenințărilor lor? Va fi arătat el, pentru a-și scăpa viața, locul unde se aflau ascunși regele și regina? L'a ucis vre-un glont rătăcit în zăpăceala masacrului? A fost ucis, fiind-că n'a cedat destul de repede? Tôte acestea rămân destul de întunecate, dér în ipotesa cea mai defavorabilă, (și cea mai de crezut de alt-fel) Petrovici apare, nu ca un erou al datoriei, ci ca un ultim complice care lucrăză constrîns, forțat. Petrovici nu are circumstanța agravantă a premeditărei.

Casul lui Naumovici este cu totul altul. Mai întăiu succesul complotului pare că depinde de dînsul. Rolul sîu era de a facilita intrarea casei pe care o păzea. Și deoarece nu o pădăia singur, el trebuia să se siléscă a ameți pe Petrovici

și pe alți doi ofițeri de ordonanță, pregătise un narcotic cu morfină, pe care-l va întrebuița pentru a grăbi și a completa efectul alcoolului.

Etă faptele lui Naumovici. Calitatea sa de adjutant era un motiv general, care-i interdicea ori-ce complicitate. Motive particulare fac ca acțiunea lui să fie și mai infamă.

Naumovici era o rudă îndepărtată, dér totuși o rudă a Karagheorghevicilor. De sigur acêsta nu împiedeca pe Naumovici să-și servéscă cu credință Suveranul, căruia i-se atrăsese atențiunea asupra legăturilor de familie. Regele Alexandru însă nu-și retrase încrederea în Naumovici.

Un frumos obiect de tragedie este în conflictul datoriei și a sentimentelor, care a isbucit în conștiința căpitanului Milckovici, ofițer de ordonanță al regelui. Milckovici oferindu-se jertfă își împacă sentimentele și datoră.

Milckovici fusese pus în curent cu cele ce se pregăteau. Acest ofițer de un caracter foarte deschis, împărtășa opiniunea camaradilor sîi asupra influenței funeste a reginei Draga pentru viitorul Serbiei și nu a ascuns acêsta părere. Camaradii sîi contară pe dînsul. Dér Milckovici refuză să-i ajute. „Mi-ați încredințat secretul vostru, le-aspus el, nu vă voi trăda cu atăt mai mult, cu cât cred ca și voi. Dér deși rămân un credincios camarad față de voi, îmi voi îndeplini datoria și cătră rege. Decă veți ataca de asemenea conacul când voi fi de serviciu mă voi opune încercării vóstre“.

În adevăr Milckovici fu de serviciu în noaptea complotului. Când s'a spart pórta cu dinamită, Milckovici alergă și strigă: „Retrageți-vé!“ Își încarcă revolverul, rani pe unul din conspiratori și fu ucis.

Am vorbit de ofițeri, dér de soldați? Trupele au ascultat pe șefii lor, fără cea mai mică esitare. La palat gărđile au resistat, nu în destul, când au resistat. În acest cas s'au resemnat, destul de repede la rolul de complici pasivi decă se pot numi astfel. Locotenentul colonel Misioci a explicat soldaților din reg. 6, că regele și regina erau desbinați și că ei trebuiau să scape pe rege.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 24 Iunie. Mare surprindere a produs în cercurile politice și parlamentare faptul, că Banul Khuen-Hedervary s'a înțeles cu Francisc Kossuth și cu partidul acestuia asupra condițiunilor, cari se facă posibilă constituirea unui nou guvern și restabilirea stărilor normale în dietă. Conducătorii partidului au declarat, că nu vor face obstrucțiune contra îndemnității, nici contra contingentului de recruți ordinar, de ore-ce nu se mai cere urcarea acestui contingent.

Budapesta 25 Iunie. 19 deputați nemulțumiți cu invoiala dintre Khuen și Kossuth vor să continue lupta.

Budapesta, 25 Iunie. Partidul kossutist „a adresat națiunii un manifest“, în care îi aduce la cunoștință rezultatele obținute prin obstrucție.

Viena, 25 Iunie. Khuen Heder-vary va forma cabinetul după ce s'a învoit cu Kossuthiștii.

Viena, 25 Iunie. Khuen Heder-vary a raportat adî Coronei despre rezultatul misiunii sale. Noul cabinet, din care vor face parte miniștri de până acuma, afară de doi, se va prezenta Lună camerei.

Belgrad, 24 Iunie. Miniștrii plenipotențiarî ai Franciei, Olandei, Turciei, Americii și Belgiei au părăsit Belgradul. Ei nu se vor întorce, până când nu se va da o soluțiune aface-rii asasinării regelui Alesandru și reginei Draga. Miniștri plenipotențiarî ai Germaniei și Italiei n'au participat la recepțiunea regelui Petru.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portalul postal arătat, încă 25 bani pentru comandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Fărăstru și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. **Agrologia**, senu Agricultura generală. 34 côle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corône.

Vol. II. **Fitotechnia**, senu cultura specială a plantelor, 38 côle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corône.

Vol. III. **Zotechnia**, senu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria și lăptăria, 49 côle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corône.

Vol. IV. **Economia Rurală**, senu organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corône.

Cartea d lui prof. Maior se deosebesce esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză tôte cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din tôte țerile locuite de Români, pe basa progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru școlile populare compusă de Teodor Roșiu, învățător la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamarek, cu un studiu asupra lui Lamarek de Pansite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărăc în țără săracă“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Cartea Plugarilor**“ senu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea vitelor“ etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto.)

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

„**Sfaturi de aur**“, pentru sătenii români de tötă starea și etatea, de Aron Boca Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea înpartidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiunii, recomandățiunii și acreditive; scrisori în comerț cu mărfuri, comisiune și espedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupône etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Acastă broșură conține: **afacerile de credit cambial și afacerile de bancă**. Prețul broș. 2 corône (+ 10 bani porto.)

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panțu. Tractăză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor cu-rente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Iunie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.50
Renta de corône ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.90
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	155.75
Renta de hârtie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.15
Renta de aur austr.	120.95
Rente de corône austr. 4%	100.60
Losuri din 1860.	153.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.27
Acții de-ale Băncei ung. de credit	729.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	660.50
Napoleonori	19.06
Mărci imperiale germane	117.37 1/2
London vista	239.42 1/2
Paris vista	95.25
Note italiene	95.20

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Iunie n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.94	Vend.	18.96
Argint român.	18.80	„	18.92
Napoleonori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesce	2.53	„	2.53 1/2
Mărci germane	117.—	„	117.50
Lire turcesce	21.50	„	21.60
Scris fonc. Albina 5%	101.—	„	101.—

Convocare

Conform ordinului On. Tribunal reg. din Biserica albă nr. 7041—1903, prin acăsta tötți creditorii asociațiunei de consum „Comoara“ în Sasca-montană (Szászkaánya) se provôcă ca în termen de 6 luni, computate de la a 3-a publicare a acestei provocări în fôea of. „Gazeta Transilvaniei“, să și însinue subsemnatei direcțiunii eventualele lor pretensiuni avênde față de asociațiunea sus numită.

Sasca-montană, 20 Iun. 1903.

DIRECȚIUNEA.

2—3.(1014)

De închiriat

Hotel Blebea Azuga,

care constă din 28 camere, un Salon, Prăvălie, bucătărie, grajd etc.

Doritorii se vor adresa la D-na Bălașa Blebea, Brașov, strada neagră nr. 21, senu în București la D-l avocat I. Cullley, strada Mântuleasa 44.

Pentru Sesonul de vară

în Scheiu, șirul spitalului nr. 10, senu strada Caterinei nr. 2, (lângă școlile române), într'un loc fôrte frumos și sănătos, cu grădină mare, bine arangiată, cu foișore și vedere frumoasă, în fața sôrelui, este o locuință constatătoare din 3 camere frumos mobilate, cu entrè separat, bucătărie, apaduct etc. **Se pot închiria imediat pentru sesonul de vară.**

Informații se pot lua tot acolo îndêret în curte, spre grădină.

De închiat,

Casele din strada Ații, cari constau din 4 camere, bucătărie, pod, pivniță, șopron; mai departe **casele din strada neagră nr. 21**, 2 camere, prăvălie, cămară, pivniță și pod.

Doritorii se vor adresa la D-na B. Beblea, strada neagră nr. 21.

1—6.(1016)

Un econom, care 10 ani a fost administrator la moșia contelui Zichy din Cuzeplac (Középlak) caută un post la vre o moșie în România, senu Ungaria. Este în etate de 34 ani, însurat, activ și harnic a conduce lucrurile economice după recerînțele timpului modern, are și cunoscințe de silvicultor.

Informații la administrația „Gazetei“. (2—3)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **orice comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și color.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLOR.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, în tolä mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Mală st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ôra 5-20 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ô. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ôra 8-13 min. sêra.
- IV. Tr. accel. la ôrele 10-26 m. sêra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persône la ôra 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la ôrele 5-14 m. dim.
- III. Trenul mixt la ôrele 11-40 a. m.
- IV. Trenul accel. la ôra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la ôrele 6-50 sêra.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ôra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ôra 9-18, cu Ciuc Gyimes și Ciuc-Szereda, la ôra 10-46 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ôra 8-40 min. a. m.
- III. Trenul de per. la ôra 3— m. p. m.

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ôra 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la ôra 3-44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ôra 9-47 m. sêra.
- IV. Trenul mixt la ôra 6-14 m. dim. (Numai dela 1 Iunie Dumineca și în sêrbători).

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ôra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la ôre 8-40 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ôra 3— min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren accel. la ôrele 5-07 m. dim.
- II. Trenul de persône la ôra 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ô. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ôra 9-27 min. sêra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul accel. la ôra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la ôra 9-18 min. sêra.
- III. Trenul pers., la ôra 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la ôra 7-41 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
- V. Tr. accel. la ôrele 10-14 m. sêra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persône la ôre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda ôra 3-20.
- II. Trenul de pers. la ôra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
- III. Trenul mixt, la ôra 6-27 m. sêra (are legătură dela Palanca la 3-54 dim.)

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la ôra 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ôra 1-12 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ôra 8-18 sêra.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ôra 8-25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la ôra 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ôra 6-27 min. sêra. (Are legătură cu Tușnad-Ciuc-Gyimes.)
- IV. Trenul mixt la ôrele 10.05 m. sêra.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.